

NORGES HØYESTERETT

Den 4. desember 2009 avsa Høyesterett dom i

HR-2009-02279-A, (sak nr. 2009/1545), straffesak, anke over dom,

Den offentlige påtalemyndighet (førstestatsadvokat Lasse Qvigstad)

mot

A (advokat Erik Keiserud)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Stabel:** Saken gjelder straffutmåling for innførsel av 3,9 gram cannabis til eget bruk. Spørsmålet er særlig om det i tillegg til bot skal utmåles en betinget fengselsstraff.
- (2) A ble den 8. mars 2009 kl 09.30 tatt i tollkontroll ved ankomst Oslo med båten fra København. I bagasjen hadde hun 2,6 gram marihuana og 1,3 gram hasj. Hun erkjente at narkotikaen var hennes, og at hun hadde kjøpt den i Christiania til eget bruk.
- (3) Nedre Romerike tingrett avsa 17. april 2009 tilståelsesdom med slik domsslutning:
”A, født 23.08.1988, dømmes for overtredelse av straffeloven § 162 første ledd, jf. femte ledd, til å betale en bot på 3 000 – tretusen – kroner, subsidiært fengsel i 6 dager.”
- (4) Påtalemyndigheten anket over straffutmålingen. Eidsivating lagmannsrett forkastet anken i dom 12. august 2009.

- (5) Påtalemyndigheten har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Det er anført at bare å utmåle en bot i saker om innførsel av narkotika, selv i små kvanta, er et markert brudd med etablert praksis. Med utgangspunkt i Rt. 1995 side 1968 har det vært lagt til grunn at det skal reageres med betinget fengsel i saker av denne type, selv om kjøp og besittelse av et tilsvarende kvantum kan avgjøres med en bot. Selv ved mindre mengder er det klart mer alvorlig å selge eller innføre narkotika til landet, enn å kjøpe og oppbevare tilsvarende mengde.
- (6) Påtalemyndigheten har, som for tingretten og lagmannsretten, nedlagt påstand om betinget fengsel i 14 dager, i tillegg til den fastsatte boten.
- (7) *Jeg er kommet til anken på dette punkt ikke fører frem, men at boten bør settes vesentlig høyere enn den lagmannsretten har fastsatt.*
- (8) Som lagmannsretten har vist til, har reaksjonsfastsettelsen ved innførsel eller salg av selv meget små mengder hasj som regel vært betinget fengsel, jf. Rt. 1995 side 1968. I den saken ble en 22 år gammel mann dømt til betinget fengsel i 14 dager og en ubetinget bot på 5 000 kroner for innførsel av 1,4 gram hasj. Høyesterett viste til at innførsel og salg øker tilgjengeligheten av stoffet, og derfor var et grovere forhold enn kjøp og besittelse av tilsvarende kvanta. Straffen burde derfor ikke avgjøres ved en bot alene.
- (9) Dette er fulgt opp i senere underrettspraksis, og det finnes heller ikke noen høyesterettsavgjørelse som fraviker dette utgangspunktet.
- (10) Avgjørelsen fra 1995 ligger også til grunn for Riksadvokatens rundskriv nr. 1/1998 med senere endringer, hvor det heter:
- ”Ved innførsel og omsetning vil utgangspunktet fortsatt være fengselsstraff, jf. Rt. 1995 side 1968. Praktiske hensyn kan likevel begrunne bruk av forelegg for innførsel av narkotika når overtredelsen er begått av utlending som også bortvises eller utvises fra riket.”**
- (11) Straffutmåling i overensstemmelse med dette rundskrivet innebærer at slike saker ikke skal avgjøres ved forelegg, men må bringes inn for domstolene.
- (12) Utgangspunktet om at innførsel og salg skal bedømmes strengere enn kjøp og oppbevaring av tilsvarende kvanta, er gjentatt av Høyesterett senest i Rt. 2008 side 906. Kvantumet hasj var imidlertid i den saken 36,2 gram og representerte – ut fra mengden – en stor spredningsfare.
- (13) Det har i de senere år skjedd en lemping av straffnivået i narkotikasaker, særlig for befatning med mindre mengder til eget bruk.
- (14) Det er her av betydelig interesse at grensen for bruk av forelegg i narkotikasaker ved erverv og oppbevaring som ikke tar sikte på videre omsetning, som i Riksadvokatens opprinnelige rundskriv var 5 gram hasj eller marihuana, nå er hevet til 10-15 gram. Dette fremgår av Riksadvokatens brev 5. juli 2006 til stadsadvokatene, politimestrene og sjefen for Kripos. Dette betyr at slike saker stort sett vil bli avgjort med en bot.
- (15) Straffenivået ved innførsel av små kvanta kan ikke være upåvirket av denne utviklingen.

- (16) I vår sak er det ikke snakk om noen spredningsfare. Det dreier seg om et svært begrenset kvantum, utelukkende ment til eget bruk. Forholdet ble dessuten erkjent umiddelbart. Jeg mener derfor saken bør avgjøres med en bot alene. Uten å ha sikre opplysninger om bøtenivået i foreleggspraksis, antar jeg at kjøp og oppbevaring av 3,9 gram cannabis ville gitt en bot i størrelsesorden 3 000 kroner. Den boten lagmannsretten har utmålt, reflekterer ikke i tilstrekkelig grad at innførsel er mer straffverdig enn kjøp. Jeg er kommet til at boten bør settes til 6 000 kroner, med en subsidiær fengselsstraff på 15 dager.
- (17) Jeg stemmer for denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at straffen settes til en bot på 6 000 – sekstusen – kroner, subsidiært fengsel i 15 – femten – dager.

(18)	Dommer Matheson:	Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
(19)	Dommer Tønder:	Likeså.
(20)	Dommer Flock:	Likeså.
(21)	Justitiarius Schei:	Likeså.
- (22) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at straffen settes til en bot på 6 000 – sekstusen – kroner, subsidiært fengsel i 15 – femten – dager.

Riktig utskrift bekreftes: